

Јована Филиповића, на Идризовој Рупи. Бедеми су на висинама од 1980, 1821 и 1644 м. Дебљина морена код бачила је око 15 м.; овај је нанос река прорезала и удубла се у стеновитој подлози за 5 м.

*Кораб.* Глечерске трагове нашао сам много ниже но што наводи Р. Николић.<sup>1</sup> Код села Тануша је огромна морена на висини од 1000 м. Овде су се завршавали глечери са Лакете Ципет, Скртеца, Плаче и Лисена.

*Крчин.* Са Плоче (2238) је полазио глечер и према Жерионици. Глечерски трагови се виде изнад шумског појаса. Долина Жерионице је глечерска.

*Штогово.* Цирк Бара је на висини од 1900 м. Позади је одсек који се диже до 2100 м. Испред цирка је моренски бедем, и морена до бачије браће Драгулића на висини од 1800 м. Ниже, моренски бедем је на ивици шуме, на висини од 1567 м. Затим настаје валов Јамске Реке. У долини је најпре мали одсек, реком просечен, па други на висини од 1440.

Томо Сивљанић.

## О РЕЦИ НИШАВИ.

Пада у очи неслагање наших географских дела, географских карата и секција у томе: које изворне реке граде Нишаву и одакле се она зове тим именом. Ово неслагање није само код Нишаве него се често понавља; примера ради наводим: Топлицу, Лужницу и Љуберажду, Моравицу (Голијску) и т. д.

Дефиниција у нашој литератури од вредности за ово питање има довољно, али су од њих свакојако најбоље оне од: Ј. Мишковића, М. Ђ. Милићевића, Влад. Карића и Ј. Цвијића.

*Ј. Мишковић* у својој *Хидрографији* каже (стр. 75.—79.): „Нишаву састављају у врху две повеће реке: Гинска Река (десна) и Јерма или Голема Река (лева). Тек пошто се оне саставе, вода се стално почне звати Нишава .... премда околни обитаоци обе горње реке често зову и Нишава“. „Драгоманска Река и Лукавица притоке су Гинске Реке, на којој је Цариброд и уз коју и Драгоманску Реку води цариградски друм. Лукавицу прима Гинска Река с леве стране испод Цариброда“.

*М. Ђ. Милићевић* овако дефинише Нишаву у својем делу *Краљевина Србија*, стр. 6. и 7.: „Ево овако мештани узимљу. У хатару села Годеча у месту Злом Долу извире вода која се.... зове *Годечка Река*. Ова река тече ка Цариброду. Више Цариброда Годечка Река прима речицу *Јежсвицу*, која долази кроз Драгоманску Клисуру“.... „Годечка Река, пак, прошавши Цариброд, прима мало испод тога места реку Лукавицу“... „Већ од Цариброда на ниже *Годечка Река* зове се *Царибродска Река* и испод Суковског Моста ова Царибродска Река прима с лева *Јерму (Голему Реку)*“.... „Тек од ових става, испод Суковског Моста, вода се ова зове *Нишава*, ма да се мора признати да многи људи са стране и Јерму и Царибродску Реку зову Нишавом“.

*Влад. Карић* износи о овој реци у својој *Србији* (стр. 766.): „Нишава је једна од већих река Србских; она.... постаје од две реке: Јерме и Гиначке Реке, које се састају у нашој земљи, на 5—6 километра, пошто у њу већ пређу“.

<sup>1</sup> Ор. cit., стр. 81 и даље.

Ј. Цвијић у својим предавањима (II аутографисано издање из 1899.) овако описује почетак Нишавин: „Нишава извире из висова око Драгомана и зове се у горњем току Жежевица. Протиче кроз кречњачку драгоманску клисуру. Код Калотине се њена долина прошири и одатле се зове Нишавом. С леве стране прима већу притоку Лукавицу.... Друга јој је лева притока Суковска Река“....

Овакве су дефиниције о Нишави и њеном изворишту дали наши стручњаци. Старији људи у горњем току Нишаве кажу овако: „Река што протиче кроз Цариброд извире из огранака Старе Планине, виса Кома, близу села Гинца (Бугарска). У горњем току зове се Гинска, јер протиче кроз то село, око варошице Годеча зове се Годечка река, а од села Калотине све до састава са Јермом зове се Нишава“.<sup>1</sup>

Према томе и према нашим картама, могу се извести оваки закључци:

1. Главна или највећа Нишавина изворна река јесте Гинска Река, која даље текући кроз Годеч, Калотину и Цариброд добија њихова имена.<sup>2</sup> Жежевица коју зову и Драгоманска Вода, прва је знатнија притока Гинске Реке, а друга изворна саставница Нишавина. Лукавица, друга јача притока Гинске Реке, трећа је изворна река Нишавина. Те три реке, међу којима је Гинска најглавнија, а остале њене саставнице, у ширем смислу: граде Нишаву; у најужем пак само Гинска Река-Жежевица, притока њена; 2. Лукавица утиче у Царибродску Реку или у Нишаву; 3. Јерма (Суковска Река, Голема Река) утиче у Нишаву; 4. Цариброд је на Нишави.

Е. Ј. Цветић

<sup>1</sup> Г. Ч. Алексић (у приватном саопштењу).

<sup>2</sup> Овакав случај, да река има неколико имена, није редак у нас: Јерма, Пепељуша и т. д.